

قضیه شکافته شدن دیوار کعبه برای ولادت امام علی(ع) چقدر در تاریخ مستند است؟

به نقل مورخان و محدثان مشهور ولادت امام علی - علیه السلام - در سیزدهم رجب سی سال بعد از عام الفیل در درون خانه کعبه روی داده است و جریان از این قرار است که...

چگونه ممکن است هنگام ولادت علی ابن ابیطالب دیوار کعبه شکافته شده باشد؟

به نقل مورخان و محدثان مشهور ولادت امام علی - علیه السلام - در سیزدهم رجب سی سال بعد از عام الفیل در درون خانه کعبه روی داده است و جریان از این قرار است که:

یزید بن قعنب گوید: من و عباس بن عبدالمطلب و گروهی از خاندان عبدالعزی در برابر خانه خدا نشسته بودیم که ناگهان دیدیم فاطمه بنت اسد، مادر امیرمؤمنان - علیه السلام - که به آن حضرت حامله بود و نه ماه از مدت حملش می گذشت و دچار درد زایمان شده بود وارد شد و به درگاه خداوند عرض کرد: پروردگارا! من به تو و پیامبران و کتاب هایی که از جانب تو فرستاده شده اند ایمان دارم و سخن جدم ابراهیم خلیل را تصدیق می کنم و باور دارم که او این خانه والا را بنا کرده و به حق این فرزندی که در شکم دارم سوگند می دهم که وضع حمل مرا آسان کنی.

یزید بن قعنب می گوید: در این هنگام دیدم دیوار پشت کعبه شکافت و فاطمه وارد کعبه شد و از چشمان ما ناپدید گشت و دیوار به هم چسبید. برخاستیم که قفل در خانه کعبه را باز کنیم، قفل باز نشد، دانستیم که این رویداد به فرمان خدا رخ داده است.

پس از چهار روز که گذشت فاطمه از خانه کعبه بیرون آمد و نوزادش امیرمؤمنان - علیه السلام - را روی دست داشت و گفت: من بر زنان گذشته تاریخ برتری یافته ام زیرا آسیه دختر مزاحم، خدا را به صورت پنهانی در جایی عبادت می کرد که عبادت خدا در آنجا جز از روی ناچاری سزاوار نبود، و مریم دختر عمران آن شاخه خشکیده خرما را با دستش تکان داد تا آنکه خرمایی تازه از آن فرو ریخت و خورد. ولی من وارد خانه خدا شدم و از میوه ها و نعمتهای بهشتی خوردم و وقتی خواستم خارج شوم هاتفی به من گفت: فاطمه! او را علی نام بگذار، چرا که او بلند مرتبه است و خداوند علی اعلی می گوید نام او را از نام خودم مشتق ساختم.

او را به آداب و اخلاق خودم تربیت کردم و از علوم پیچیده خود آگاهی نمودم او کسی است که بت ها را در خانه من می شکند و بر بام خانه ام اذان می گوید و مرا به مجد و بزرگواری یاد می کند. خوشا به حال کسی که او را دوست بدارد و از او فرمان برد و وای بر کسی که او را دشمن بدارد و فرمانش نبرد. [1]

شایان ذکر است که: این رویداد با اندکی تفاوت در منابع بسیاری ذکر شده است و از شگفتی های این واقعه مهم تاریخی این است که فاطمه نه از در خانه بلکه با شکافته شدن دیوار آن وارد کعبه گردید تا این رویداد عجیب دلیل و برهانی روشن تر بر معجزه باشد و آیندگان نتوانند آن را پدیده ای تصادفی و اتفاقی قلمداد کنند و جالب این است که پس از گذشت قرن ها از آن رویداد مهم و تجدید ساختمان کعبه و تعمیر آن و پر کردن جای شکاف با نقره، هنوز هم اثر شکاف بر دیوار خانه، خود را نمایان می سازد. [2]

171# ولادت امام علی - علیه السلام - در کتب اهل سنت؛

1. حافظ ابو عبدالله محمد بن عبدالله، معروف به حاکم نیشابوری، که همه بزرگان اهل سنت او را مورد اعتماد و استناد دانسته اند در کتاب بسیار معروفش، 171#؛ مستدرک صحیحین؛ می گوید: روایات متواتر است که فاطمه بنت اسد، امیرمؤمنان علی بن ابی طالب - کرم الله - وجهه، را در خانه کعبه به دنیا آورده است. [3]

2. شاه ولی الله احمد بن عبدالرحیم دهلوی، محدث متعصب اهل سنت، در کتاب 171#؛ ازاله الخفا؛ می نویسد: 171#؛ بی گمان روایات متواتر است در این که فاطمه بنت اسد، امیرالمومنین علی بن ابی طالب را در درون کعبه به دنیا آورد، بدون تردید او در روز جمعه سیزدهم رجب، سی سال بعد از عام الفیل، در خانه کعبه به دنیا آمده است، و هرگز پیش از او یا بعد از او کسی در خانه کعبه زاده نشده است. [4]

3. شهاب الدین ابوالثنا، سید محمود آلوسی، صاحب تفسیر آلوسی، در شرح بر قصیده عینیة عبدالباقی افندی عمری می نویسد: ولادت امیرمؤمنان کرم الله وجهه در درون کعبه، در سراسر دنیا مشهور است و در کتابهای هر دو فرقه شیعه و سنی روایت شده است، و هرگز در مورد غیر ایشان چنین فضیلتی ثابت نشده است. [5]

4. نورالدین علی بن محمد بن صباغ مکی، از دانشمندان معروف اهل سنت، مشهور به ابن صباغ مالکی در کتاب «الفصول المهمه؛ با سلسله سند از ابن مغزلی، از امام سجاد - علیه السلام - مبنی بر ولادت امام علی - علیه السلام - در درون خانه کعبه نقل کرده است که: پیش از او کسی در بیت الله الحرام متولد نشد، و این برتری ویژه اوست از سوی خداوند برای ابراز کرامت و شرافت و شکوهمندی او[6]؛

منابعی از اهل سنت که به طور صریح به شکافته شدن دیوار کعبه اشاره کرده اند:

1. محمد شریف خان شیروانی در کتاب «چوتھی کتاب؛ به ولادت امام علی - علیه السلام - در درون کعبه و شکافته شدن دیوار کعبه و شنیده شدن صدای هاتف غیبی تصریح کرده است.[7]

2. مولوی حافظ حکیم ظهیر احمد سهسوانی در کتاب «ظہیر البشر؛ در احوال و فضائل ائمه می نویسد:

«چون خداوند اراده نمود که شرفی بر شرفهای کعبه بیفزاید، دیوار کعبه را بشکافت و فاطمه بنت اسد را به درون کعبه فرا خواند و فاطمه فرزندش علی را در درون کعبه به دنیا آورد.«

3. علامه حسن بن امان الله مولوی عظیم آبادی هندی، در کتاب تجهیز الجیش جریان ولادت امام علی - علیه السلام - را طبق روایت «بشائر المصطفی؛ از یزید بن قعنب نقل کرده است.«

4. دکتر محمد شاه قادری، دانشمند و پزشک نامی سرزمین لاهور، در کتاب «مصباح المقربین؛ تصریح می کند که امیرمؤمنان در درون کعبه متولد شد و تصریح می کند که ما در آنجناب در حال طواف کعبه بود که او را درد زایمان گرفت، دیوار کعبه شکافته شد و فاطمه بنت اسد به درون کعبه فرا خوانده شد، سپس تأکید می کند که هرگز چنین شرف و فضیلتی به جز امیرمؤمنان برای احدی نصیب و میسر نشده است...[10]

نتیجه گیری:

با بررسی متون تاریخی به این نتیجه می رسیم که جریان ولادت امام علی - علیه السلام - و شکافته شدن دیوار کعبه در منابع متعددی از اهل سنت به آن اشاره شده است که برای نمونه به شماری از آنها اشاره کردیم.

منابع:

[1] . صابری یزدی، علیرضا، هزار حدیث در فضائل امام علی - علیه السلام - ، ترجمه، محمد رضا انصاری محلاتی، قم: دفتر انتشارات اسلامی، 1380، صفحات 31، 32، محمد بن قتال نیشابوی، روضه الواعظین، قم، رضی، 1386ق، ج 1، ص 76 و ابی محمد الحسن بن محمد دیلمی، مؤسسه اعلی بیروت، ص 211 و علی بن عیسی اربلی، کشف الغمه ج 1، ص 59، و شیخ طوسی، امالی، ص 80، 1313، شیخ صدوق علل الشرایع، ص 56.

[2] . قزوینی، سید محمد کاظم، امام علی - علیه السلام - از ولادت تا شهادت، ترجمه: علی کرمی، قم: دلیل، 1379، صفحات 43-41.

[3] . حافظ ابی عبدا... محمد بن عبدا... نیشابوری، مستدرک الصحیحین، حیدرآباد هندوستان، 1324، ج 3، ص 483، و موسوی همدانی، سید محمد باقر، علی - علیه السلام - در کتب اهل سنت، تهران، واژه آرا، 1380، ص 46

[4] . شاه ولی ا... دهلوی، ازاله الخفا، چاپ هند، ج 2، ص 251.

[5] . شهاب الدین ابوالثنا، سید محمود آلوسی، سرح الفریده، در شرح قصیده عینیہ عبدالباقی افندی، ص 15 و اردوبادی، محمد علی، مولود کعبه، ترجمه عیسی سلیم پور اهری: قم: رسالت، 1378، ص 81.

[6] . ابن صباغ مالکی، الفصول المهمه، ص 14، و اردوبادی، محمد علی، مولود کعبه، ترجمه عیسی سلیم پور اهری، قم: رسالت 1378 ص 132.

[7] . محمد شریف خان شیروانی، چوتھی کتاب، به زبان اردو، ص 123، 1935م، و مولود کعبه ص 1.

[8] . مولوی حافظ حکیم ظهیر احمد سهسوانی، «ظہیر البشر؛ به زبان اردو ص 18 و مولود کعبه ص 218.

[9] . علامه حسن بن امان الله مولوی عظیم آبادی هندی. تجهیز الجیش، چاپ هند، ص 110، و مولود کعبه ص 222.

[10] . دکتر محمد شاه قادری، مصباح المقربین ص 16، چاپ لاهور، مولود کعبه، ص 228.